

Job og handicap.

Voksne med Autisme Spektrum Forstyrrelser kan i lighed med mange andre borgere med en nedsat funktionsevne have problemer med at få et ordinært arbejde.

Der er derfor lavet diverse love, som skal hjælpe med at få disse personer i gang på arbejdsmarkedet eller hjælpe med de nødvendige støttefunktioner hertil.

Lovgivningen er bygget op omkring *Kompensationsprincippet*: at en borger skal kompenseres for de vanskeligheder og merudgifter, som hænger direkte sammen med den nedsatte funktionsevne, og som andre borgere i samme alder og livssituation ikke ville have haft.

Det er det samme princip, vores øvrige lovgivning bygger på.

Støtteforanstaltningerne er komplekse, idet de findes i flere forskellige love:

- Lov om kompensation til handicappede i erhverv (Kompensationsloven)
- Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (LAB-loven)
- Lov om en aktiv socialpolitik (Aktivloven)
- Lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser
- Lov om social service (Serviceloven)

Vi har sektoransvarlighed i Danmark, hvilket vil sige, at det er den sektor/forvaltning, der har med det pågældende område at gøre, som skal sørge for støtte.

Det vil sige, at arbejdsmarkedsområdet skal sørge for støtten på arbejdsmarkedsområdet, uddannelsesområdet på uddannelsesområdet, det sociale på det sociale/hjemlige mm.

Det efterfølgende er ment som en kort opstilling over forskellige muligheder, så den enkelte kan overveje, om man kan anvende nogen af disse.

Jeg er klar over, at det kan virke uoverskueligt, men så er man velkommen til at spørge mig eller Jobcentrenes Nøglepersoner, som omtales nederst i artiklen. Hvis man finder, at nogen af mulighederne kan være relevante, må man rette henvendelse til den forvaltning, som har med området at gøre, og få nærmere rådgivning.

Lov om kompensation til handicappede i erhverv (Kompensationsloven):

Formålet med reglerne er at give personer med handicap kompensation for handicappet, således at disse personer bliver ligestillet med personer uden handicap og dermed får samme muligheder for erhvervsudøvelse

Fortrinsret til ansættelse hos offentlige arbejdsgivere ved ledige stillinger:

Den offentlige arbejdsgiver er forpligtet til at indkalde en kvalificeret ansøger med handicap til en personlig ansættelsessamtale, før en ledig stilling besættes. Dette gælder også, hvis en ansøger med handicap selv retter henvendelse til arbejdsgiveren om ansættelse og har gjort opmærksom på, at fortrinsadgangen ønskes anvendt, medmindre ansøgeren ikke opfylder de formelle uddannelseskrav til den ledige stilling. Pligten til at indkalde til ansættelsessamtale gælder, hver gang en ledig stilling skal besættes, selv om der er tale om samme stillingstype.

Personlig assistance til handicappede i erhverv m.v.:

Kan ydes til ledige, lønmodtagere og selvstændige, der på grund af en varigt nedsat funktionsevne har behov for en særlig personlig assistance.

Personlig assistance kan søges af personer med funktionsnedsættelse, som

- 1) søger ansættelse eller er ansat i en stilling på ordinære løn- og ansættelsesvilkår,
- 2) søger ansættelse eller er ansat i job med løntilskud efter LAB-loven,
- 3) søger ansættelse eller er ansat i fleksjob efter LAB-loven,
- 4) deltager i tilbud om virksomhedspraktik efter LAB-loven,
- 5) søger ansættelse eller er ansat i seniorjob
- 6) påtænker at etablere selvstændig virksomhed eller er selvstændig erhvervsdrivende på det almindelige arbejdsmarked eller
- 7) erhvervsaktive, som skal i gang med efter- eller videreuddannelse.

Isbryderordning – løntilskud til nyuddannede:

Løntilskud kan ydes til personer med handicap, der har gennemført en uddannelse af mindst 18 måneders varighed, som kan berettige til optagelse i en arbejdsløshedskasse, og som ikke har opnået ansættelse efter op til 2 år efter uddannelsens afslutning, og som mangler erhvervs erfaring inden for det arbejdsområde, som uddannelsen kvalificerer til.

Løn- og ansættelsesvilkår skal følge de overenskomst mæssige for området eller de sædvanligt gældende for tilsvarende arbejde. Tilskuddet kan ydes i op til et år.

Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (LAB-loven)

Formålet med reglerne er at bidrage til et velfungerende arbejdsmarked – altså regler beregnet bredt på arbejdsmarkedsområdet.

Fleksjob (§ 69):

Fleksjob kan først tilbydes, når alle relevante tilbud efter Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og andre foranstaltninger har været afprøvet. Arbejdsevnen skal være varigt nedsat.

Hjælpe midler/arbejdsredskaber/arbejdspladsindretning (§§ 76 og 77) til:

- Lønmodtagere, ansat i ordinært job
- Ansatte i fleksjob
- Førtidspensionister, ansat i løntilskudsjob
- Ledige, ansat i job med løntilskud
- Ledige, der deltager i vejledning og opkvalificering
- Ledige i virksomhedspraktik
- Selvstændige.

Det er en betingelse for at give tilskud til disse ting, at udgiften ligger ud over, hvad arbejdsgiveren/uddannelsesinstitutionen forudsættes at afholde, og at de ikke er sædvanligt forekommende på arbejdspladsen/uddannelsesinstitutionen.

Desuden kan der gives støtte til de særlige udgifter, der er en nødvendig følge af uddannelsen eller af handicapet.

Mentor (§ 31 b):

Mentor kan ydes for at styrke integrationen på en arbejdsplads eller en uddannelsesinstitution. Den gives, for at personer kan opnå eller fastholde aktiviteter, tilbud, ordinær uddannelse, ansættelse i fleksjob eller ordinær ansættelse.

Personer, der modtager kontanthjælp/uddannelseshjælp mm., og som udskrives fra psykiatrisk indlæggelse, har ret til et tilbud om mentorstøtte i op til 3 måneder forud for udskrivelsen og for en periode på mindst 6 måneder i alt.

Transportudgifter (§ 82):

Kan ydes dels til transport i forbindelse med en beskæftigelsesrettet indsats iværksat af Jobcentret for transporten ud over 24 km dels til den fulde udgift, hvis udgiften er en følge af den nedsatte funktionsevne.

Lov om en aktiv socialpolitik (Aktivloven):

Formålet med reglerne er:

- at forebygge at personer, der har eller kan få vanskeligheder ved at fastholde et arbejde, får behov for hjælp til forsørgelse og
- at skabe et økonomisk sikkerhedsnet for enhver, som ikke på anden måde kan skaffe det nødvendige til sig selv og sin familie.

Revalidering (§ 46):

Revalidering kan ydes til personer med en varig begrænsning i arbejdsevnen i form af erhvervsrettede aktiviteter og økonomisk hjælp, så den pågældende forbedrer sine muligheder for at forsørge sig selv og sin familie.

Hvis borgeren skal gennemføre aktiviteter med et erhvervsmodnende eller afklarende sigte, inden der kan tages stilling til en egentlig revalidering, kaldes det forrevalidering.

Lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser:

Formålet med reglerne er at sikre, at studerende med funktionsnedsættelse, der er optaget på en videregående uddannelse, uanset funktionsnedsættelsen kan gennemføre uddannelsen i lighed med andre studerende.

Støtten kan kun ydes til SU-berettigende uddannelser, og den studerende skal være studieaktiv.

Lov om social service (Serviceloven):

Formålet med reglerne er at:

- tilbyde rådgivning og støtte for at forebygge sociale problemer,
- tilbyde en række almene serviceydelser, der også kan have et forebyggende sigte,
- tilgodese behov, der følger af en nedsat funktionsevne.

Beskyttet beskæftigelse (§ 103):

Kommunalbestyrelsen skal tilbyde beskyttet beskæftigelse til personer under folkepensionsalderen, som på grund af betydelig nedsat funktionsevne ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet, og som ikke kan benytte tilbud efter anden lovgivning.

Vil du vide mere?

Man kan læse mere om ordningerne på de forskellige ministeriers hjemmesider:

Beskæftigelsesministeriet – www.bm.dk

Ministeriet for forskning, innovation og videregående uddannelser – www.fivu.dk

Integrations- og socialministeriet – www.sm.dk

Desuden kan man læse om de handicapkompenserende ydelser på:

Specialfunktionen Job og Handicap – www.bmhandicap.dk

Her finder man også en oversigt over **nøglepersoner** på handicapområdet. Alle jobcentre har en nøgleperson, som dels skal sikre, at alle medarbejdere i Jobcentret kan yde en målrettet indsats og løbende får de relevante oplysninger omkring job og handicap, dels er bindeled mellem jobcentret og Specialfunktionen Job og Handicap

Ulla Kjer
Februar 2016